

Vigda Elveeierlag

Melhus 30.04.2014

Fylkessmannen
i Sør-trøndelag
ved Kari Gutvik og Iver Tanem.

Kommentarer og bekymring vedrørende utbygging av Vigdavassdraget.

Som elveeierlag til Vigda ønsker vi å uttrykke noen kommentarer og bekymringer knyttet til den planlagte vannkraftutbyggingen av Vigdavassdraget.

Etter selvsyn og uttalelser fra fagpersoner er vi bekymret på grunn av den nåværende kraftstasjonens tørrlegging av Vigda vintrene 2012 og 2013 da vi observerte elva som bunnfrossen og tørrlagt på samme tid. Konsekvensen av tørrleggingen kan sammen med den sterke frosten og tilfrysning de samme vintre være at vi mister 4 årsklasser med fisk. Skulle dette samvirke med svake årsklasser som følge av årsaker i sjøfasen kan dette føre til en vesentlig reduksjon i bestanden i elva. Dette vil igjen påvirke fisket og salg av fiskekort betydelig. Fra tidligere år har vi gode tall på fiskebestanden i elven. På grunn av kraftverkets tørrlegging av elven ønsker vi derfor at eier av kraftverket stiller med midler til fisketelling på de samme stasjonene til sommeren for å sjekke konsekvensene av tørrleggingen. Videre frykter vi upålitelige vannføringstall fra reguleringen av elven og manglende rutiner ved stopp og avdekking av eventuelle uregelmessigheter slik vi opplevde vintrene 2012 og 2013.

Vi vil også peke på noen momenter i konsesjonssøknaden fra Trønderenergi. Vi mener Trønderenergis søknad om minstevannføring på 100l/sek er alt for lite. Fylkesmannen påpeker at det i flere land er vanlig med minstevannføringer på 25-30%, noe som her tilsvarer en minstevannføring på 700-900 l/sek. Vi er også bekymret for hva som skjer med fiskebestanden hvis en minstevannføring på 100l/sek sammenfaller med så kalde vintre som vi har hatt i det siste.

Tidligere har det vært sett ut gytefisk i Vigda mellom Rakkjærgfossen og kraftstasjonen øverst i Vigda. Denne muligheten vil nå forsvinne. Vi mener Trønderenergi for å kompensere for dette må legge til rette for bedre gyteforhold lenger ned i elva, samt øke minstevannføringa og sette av midler til videre overvåkning av fiskebestanden i elva.

Når det gjelder andre dyrearter enn fisk vil vi poengtere flere svakheter ved rapporten fra Sweco. Den peker på at elva er kjempeviktig for flere rødlistearter som ål og musling. Likevel konkluderer rapporten med at dette ikke er viktig. Videre sier rapporten at det tidligere har vært store fangster av ål i ovenforliggende vann, men at dette ikke nå lenger er viktig pga en tidligere bygget dam. Dette strider med EU's vanddirektiv som sier at det er vassdragets opprinnelige stand det skal tas hensyn til. Videre er Ånøya er en viktig biotop for blant annet øyentikker, Morten Bergan mener også han har funnet en rødlistet art. Dette bør utbyggerne ta tak i og vise hvordan de skal forholde seg til det.

I tillegg til vassdragets kvaliteter for dyreliv har vi fått tilbakemeldinger fra flere skoler og kajakkpadlere som beskriver elvestrekket ved Vigdalsmo som et unikt friluftslivsområde for opplæring i elvepadling med kajakk. Dette området vil med planlagt utbygging miste denne verdien som mange ungdommer benytter seg av. Så langt vi har fått rede på finnes ikke tilsvarende opplæringssteder i nærliggende elver som Nidelva, Gaula, Sokna eller Børsaelva. Å lage slike opplæringsplasser for elvepadling med kajakk kan godt gjøres maskinelt. Vi mener derfor at Trønderenergi for å kompensere for dette bygger en tilsvarende opplæringsplass ett annet sted i elven i tilknytning til bilvei. Tiltaket må gjøres på en måte som tilsvarer bruken av elven i dag.

For Vigda Elveeierlag, Bendik Løkken Nøstum

Kopi til: Øyvind Solem oyvind.solem@nina.no og Morten Bergan morten.bergan@niva.no